

Le eno je potrebno

HVALA

Preteklo nedeljo je bila zahvalna nedelja. Moj Bog, kako težko mi gre iz ust beseda zahvale. Ne vem, kako naj začnem, kaj naj rečem.

Zahvalna nedelja nas želi spodbuditi, da bi se zavedali, da je vse, kar smo in imamo, velik božji dar. Najbrž nihče drug ne čuti tako nad seboj Božje roke kakor kmet in le malokdo se tako poistoveti z življenjskim krogom narave kakor on. Prav dobro ve, da bo lahko vložil v zemljo ves svoj trud in vse svoje znanje, pridelek pa ni odvisen samo od tega. Le nekaj minut neurja pa je ves pridelek uničen. Zato je toliko večja njegova hvaležnost, ko mu na jesen uspe spraviti letino v shrambe in tako zagotoviti obstoj do naslednje »žetve«.

Poleg darov zemlje pa je prav, da se Bogu zahvalimo tudi, da nam je dal zdrave roke in bister um, da si lahko služimo svoj kruh v Domu ob bolnem, nebogljenem starem človeku, v pisarni, za volanom ali kje drugje. To je dovolj velik razlog, da bi morali biti vse leto hvaležni.

Današnja dirka v vsakdanjem življenju povzroča veliko stisk. Na eno me je opozorila sodelavka, ki je povedala, da so naši stanovalci pogosto osamljeni, še zlasti, če zbolijo in ostanejo v postelji. Polno imamo nekaj opravkov: da bi se pa usedli in z njimi poklepetali, pa si kar ne vzamemo časa. Prav tako je s svojci, sorodniki. Vedno imamo izgovore; mama pa čaka svojega sina, hči, vnuka, samo da jih vidi, da jim pove, kaj so tisti dan delali. Preprosto, da se človeka dotakne in da je ob njem. Na drugi strani pa je hčerka, ki je do svojega očeta zelo pozorna, prihaja na obisk, ga pelje na sprehod, okrog njega skakljajo vnuki. Očetu je ta ljubezen in toplina in hvaležnost otrok v veliko oporo pri prenašanju svojih težav in boleznih. Naj bi nas zahvalna nedelja tudi v teh stvareh zdramila, da bi bili pozorni tudi na odnose, iz katerih bodo drugi lahko razbrali našo hvaležnost.

Tukaj so še naši prostovoljci, ki svoj čas nesebično namenjajo našim stanovalcem, poskrbijo, da je njihovo življenje lepše, da lahko v poletnih dneh posedijo v senci trte, na domačem dvorišču, da lahko obiskujejo

nedeljske maše, prejemajo sveto obhajilo, se pogovarjajo in obujajo spomine, se družijo ob različnih priložnostih z otroki, pomagajo pri hranjenju tistih, ki sami ne zmorejo, jih spremljajo na zdravniške preglede, zašijejo kakšna oblačila, da nismo »raztrgani«, in še veliko skritih del je, za katere niti ne vemo, vidi pa jih Bog.

Skupina Karitas se je pomladi velikodušno odločila in kupila sodobno posteljo za dom, ki jo že uporabljamo in nam predstavlja lažje delo, kvalitetnejšo oskrbo in boljše počutje stanovalcev. Ni potrebno veliko, le pogum, da rečem HVALA.

Hvala

Leonida

SVETNIKI - BOŽJI PRIJATELJI

SVETI LENART, opat in puščavnik

Svetnik goduje 6. novembra

Živel je v šestem stoletju. Rodil se je plemiškim staršem na dvoru frankovskega kralja Klodvika in se kmalu povzpел do uglednega kraljevega svetovalca. Zgodaj se mu je odpirala s častmi obdarjena življenjska pot, Bog pa ga je namenil za druge naloge. Reimski škof Remigij ga je vpeljal v krščansko vero, ki ga je tako prevzela, da se je dal kmalu krstiti in se odrekel prednostim plemiškega rojstva. Pridno je študiral in bil posvečen v duhovnika. Z živo, prepričevalno besedo je mnoge poganske plemiče pridobil za krščansko vero. Bog mu je dal tudi dar čudežev.

Pozneje se je Lenart umaknil v gozdno samoto, ki mu jo je naklonil kralj. Prosil ga je, naj mu da toliko zemlje, kolikor jo more v eni noči objezditi na oslu. Na podarjenem zemljišču je kmalu zrastle cerkev, posvečena božji Materi. Zraven so postavili nov samostan, v katerem je Lenart opravljal opatovsko službo z vso natančnostjo in očetovsko ljubeznijo. Samostan je kmalu postal privlačna točka številnih romarjev, ki so pri slovečem opatu iskali nasveta in tolažbe. Posebej se je trudil za spreobračanje jetnikov. Za nešteto jetnikov je posredoval pri kralju in dosegel, da so jih izpustili. Potem jim je priskrbel zaposlitev pri krčenju zemlje ali pri obdelovanju polja. Tako je ustvaril cela kmečka naselja s

skrbno obdelanimi njivami, nekdanje kaznjence pa je obvaroval brezdelja in povrnitve v stare grehe.

Sv. Lenart je zavetnik jetnikov in ga pogosto upodablajo z razbitimi verigami, ker je tolikokrat dosegel osvoboditev nedolžnih jetnikov. Časte ga tudi kot zavetnika za zdravje živine, zlasti konj. Njegovo čaščenje je prišlo iz Francije v Nemčijo, zlasti na Bavarsko, od tam pa tudi k nam. Sv. Lenart je umrl leta 559 kot opat v samostanu Noblac v Franciji.

Svetnik, ki je zlasti od 15. stoletja dalje slovel v južni Nemčiji kot velik ljudski priprošnjik in zavetnik v sili, je bil tudi na Slovenskem deležen velikega čaščenja. Na naših tleh mu je posvečenih blizu sedemdeset cerkva, med njimi največ podružnic. Mnogo cerkva je nastalo po zaobljubi ljudi, ki so bili rešeni iz turške sužnosti.

Pripravila Marica

LITERARNI KOTIČEK

Ga. Marija je zbolela. Zaradi prehladnega obolenja je, zavita v odejo, ležala v postelji in povedala tole pesmico:

Moja punčka je zbolela,
veselja nima več do dela,
skuhala ji bom zdravila,
v obleko toplo jo povila,
da jutri zdrava bo hodila.

M. Dragman

Jaz sem mala Marica

Jaz sem mala Marica,
v prvi razred grem.
Marsikaj že novega
jaz dobro znam in vem.

Povedati tako učeno
kot drugi res ne znam,
Slovenec, Srb, Hrvat
si v roke vsi sezimo
in ljubimo se kot bratje brat.

Marija Troha

Moja žena

Taka kot je moja žena,
taka daleč ni nobena,
druz'ga je ne veseli,
kot da lepa bila bi.

Zjutraj najprvo, ko ustane,
ogledalo v roke vzame
pa pogleda, če je še,
kot sinoči bila je.

Potlej gre na vreme gledat',
da si ve obleke zbirat',
kakršno vreme tako je,
potem ona ven ne gre.

Čevlje tesne si obuže,
da jih sama ne sezuje,
kurje oko jo tak' boli,
za lepoto se trpi.

Škatl'ce po vrst' razstavi,
vsaki se drugače pravi
pa po lic' namaže se,
da človeka groza je.

Če še kaj ji primanjkuje,
se možičku prilizuje,
ljub' možiček, tega ni,
tole rabim, kupi mi.

Marija Troha

Lipa in lipovec

Slovenci imamo do lipe prav poseben odnos. Včasih so poleg svoje domačije vedno posadili lipovo drevo. Posadili so ga, ko se je rodil naslednik v družini. Tudi središče vasi je imelo lipo. Vse pa so vedno delali z namenom in z občutkom. Lipa je tudi drevo, ki dosega visoko starost, tako poznamo več stoletnih lip. Morda imamo tudi zato do lipe še posebno spoštovanje.

Sedaj pa še nekaj o uporabi lipe za zdravje.

Lipa cveti junija in julija. Ko cveti, diši in šumi. Šumi predvsem zaradi čebel. Lipov čaj z medom je odlično zdravilo pri prehladu. Toda nikar ga ne dajajte v čaj. Žličko medu raztopimo v ustih in ga s čajem samo poplaknemo. V vročem čaju namreč izgubi zdravilni učinek.

Cvetje nabiramo v sončnem vremenu, ko je v najlepšem cvetenju in je zdravo. Vseeno je, ali trgamo lipo ali lipovec. Oba sta zdravilna, lipa pa je lepša in ima večje cvetove ter zacveti prej kot lipovec. Lipovo cvetje posušimo v senci in shranimo za čaj, ki ga pijemo pozimi. Tudi mladi lipovi listi so zdravilni in tudi lubje, čeprav smo navajeni nabirati le cvetje. Lipov čaj učinkuje pri krčih, predvsem pa pospešuje potenje, čisti kri pa tudi pomirja. Pri pitju lipovega čaja moramo biti previdni in ga ne smemo piti dolgo časa, saj ne deluje dobro na srce.

To pravilo sicer velja za vse čaje.

Tri tedne pijemo eno vrsto čaja, potem pa spremenimo mešanico ali pa naredimo premor in pijemo samo vodo.

Najbolje je, če pijemo lipov čaj, pomešan še z drugimi zdravilnimi rastlinami. Mag. Kukman je priporočal mešanico: lipe, bezga in kamilic. Zmešamo lahko kar enake količine; lahko pa po okusu dodamo več določenega cvetja. Jaz dajem manj kamilice. Ta čaj imam izredno rada. Lipovo listje uporabljamo za izpiranje ust, če imamo vnete dlesni.

O lipovem oglju pa lahko preberemo le še v knjigah, čeprav so ga naši predniki uporabljali za ljudi in za živino.

Lipo srečamo v mnogih slovenskih pesmih, in to v veselih in v žalostnih.

Vsi poznamo tole:

Lipa zelenela je
tam v dišečem gaju,
s cvetjem me posipala,
d'jal sem, da sem v raju ...

Metka Rupnik

Razstava ročnih del

V našem predprostoru se skozi leto zvrstijo različne razstave, ki so pravi dekorativni prizori. O tem smo že pisali, pa vendar je včasih težko ostati ravnodušen in tih. Jesensko idilo, vso razkošno v svojem bogatem izobilju, smo občudovali v prejšnjem obdobju. Sedaj pa se je iz jesenske prelevila v razstavo ročnih del naše sodelavke Silve. Da bi opisala te izdelke, bi potrebovala ogromno primernih besed. Poskusila bom opisati samo toliko, kolikor zmorem, kajti že en sam pogled prekaša slap besed. Razstava je resnično zelo bogata. Razstavljeno je veliko izdelkov v različnih tehnikah izdelave. Zelo težko bi izpostavila katerega izmed predmetov in rekla, da je nekaj posebnega, ker je vsak izdelek edinstven. Raznolikost izdelkov me je preprosto zazibala v nežno toplino. Ob gledanju me prešine vprašanje: koliko ur je vloženi, koliko misli vtkanih v nit, ki je slikala določen detajl na blagu. Nadaljevala bi Silvine besede, »tečejo niti, niti življenja, niti blaga.« Da, tečejo niti v spretni roki, niti, pisane, močne, nesledljive, nepremagljive, zlate, nevidne, učinkovite, skrivnostne ... prepletajoč se, tkejo trdno pot. Silva, iskreno ti čestitam za tvoj trud, vztrajnost, spretnost ... in ti želim dolgoooo dolgooo nit.

Zagorka

SPOMINSKE DROBTINICE

MOSTAR, MEDJUGORJE, DALMATI IN MANDARINE

Ker me je Metoda Čeh lepo prosila, naj napišem kratek članek o našem izletu, sem se odločila, da ji ustrezem. Navsezadnje iz njenih rok prihajajo neverjetni izdelki, ki so narejeni ročno, z veliko ljubezni in skrbnosti. In ker prihaja zima in me rado zebe, se, draga Metoda, toplo priporočam.

Na naš izlet smo odrinile 17. oktobra v poznih večernih urah. Sledila je nočna vožnja čez Hrvaško v Bosno in Hercegovino. Zjutraj pa smo

prispeli v Mostar. Dan smo začele z ogledom mesta, ki je bogato s spomeniki iz obdobja turškega imperija. V vojni porušen Mostar so obnovili in spet se ponaša z značilnim sijajem. Ogled mostu, ki je pod zaščito Unesca, in sprehod po stari ulici, ki jo krasijo številne kavarne, trgovine in obrtniške delavnice, so posebna turistična specialiteta. Samo za nas je z mostu v Neretvo skočil nek mladenič. To so mladi fantje »Mostarci«, ki se preživljajo s tem, da skačejo te zelo nevarne skoke in hkrati trenirajo mlade talente z vsega sveta, tudi Slovence. Prekrasno mesto, prekrasna narava, predvsem pa sem si to mesto zapomnila po šalih, ki so neskončno raznoliki, lepi, mehki, topli. Sama si ga žal nisem kupila, kar še danes obžalujem. Ogled smo začinile z okusnimi čevapčiči in bosansko kavo. Nato smo nadaljevale pot proti svetovno znanemu romarskemu središču Medjugorje. Imele smo čas, da se v miru pogovorimo z Marijo. Sama sem imela dolg pogovor z njo in priznam, da sem jo prosila za veliko stvari. Zmotilo pa me je, ker so ubogo Marijo spremenili v kup cenene plastike in kiča. Njen lep, nedolžen obraz krasi tudi kozarec za pivo, odpirač za vino ... Menim, da je šla tu njihova marketinška strategija malo predaleč.

Po notranjem očiščenju in pogovoru odrinemo do makarske riviere. Tam smo se nastanile, prevzele sobe, povečerjale, nato pa odšle na daljši sprehod ob obali. Duh borovcev, šumenje morja, palme, neskončna obala ... vse to je v meni prebudilo nadvse lepa čustva. Prijetno utrujene smo se vrnile v hotel.

Po zajtrku smo se odpravile v dolino delte Neretve ali kot jo nekateri zaradi njenih rodovitnih tal imenujejo »Hrvaška Kalifornija«. Z majhno ladjo smo se odpeljale po reki. In ker so te rodovite kraje stoletja

napadali roparji, gusarji, pirati ... je bilo zaželeno, da soustvarimo pristno vzdušje v gusarskem slogu. To nam je seveda uspelo, saj smo prebudili staro in mlado. Neretva je dobesedno oživila. Imele pa smo tudi veliko čast, da smo videle delfina, ki nam je sledil. Nato so nas prijazni domačini odpeljali s tradicionalnimi ladjicami »tupicami« po rokavu reke Neretve. Postregli so nam pravo hercegovsko »lozo« in smokve. Sprva tih ribič je začel s počasnim odhodom v rokav. A naša Tinca ga je prevzela s svojim šarmom in gospod je samo za nas začel prepevati dalmatinske pesmi. Z vso vnemo smo mu sledile. Rokav je postal prežet s smehom in pesmijo. Ustavil je tik ob obrežju, da smo natrgale posebno okrasno travo, ki bo krasila naš dom v mesecu decembru. Tudi sredi Neretve nismo pozabile na svojo službo, na naše drage stanovalce, sodelavce. Nato smo se ustavile na eni od številnih plantaž sočnih in dišečih mandarin. Brezplačno smo se jih najprej do sitega najedle, potem pa smo se lotile nabiranja za naše drage domače, predvsem pa za domske sodelavce. Nabiranje je spremljalo sproščeno vzdušje, prežeto s smehom in s prepevanjem dalmatinskih pesmi. Nadaljevale smo z okusnim piknik kosilom v bližnjem hotelu. Glasba je celotno dvorano, v kateri je jedlo okrog 120 slovenskih turistov (trije avtobusi), dobesedno poneslo na plesišče. Plesali smo, kot da plešemo zadnjič. Ta njihov dalmatinski melos dobesedno spodnese tla pod nogami. V večernih urah smo se vrnili v hotel, nadaljevali z večerjo, glasbo, plesom. V nagradni igri si je naša Tina zaslužno priigrala Palmino glavno nagrado. Ker je bila vsestransko najboljša, odpotuje na potovanje na »predbožični Dunaj«.

Po zajtrku smo krenile proti Splitu. Krajši postanek za ogled Dioklecijanove palače in starega mesta, čas za osvežitev s kavo, sprehodom po prenovljeni »rivi«. Mimo Šibenika prispemo do etno vasi Dalmati. Sprejel nas je šarmantni mladenič, ki nas je popeljal v čas njihovih dedov, v njihovo vsakdanje težko življenje. Tukaj je prvi tematski park na Hrvaškem. Spoznali smo stare običaje, tradicijo, način življenja v malih dalmatinskih vaseh. Po vodenem ogledu je sledila degustacija pršuta, domačega kruha in vina. Ja, vino je bilo fantastično in se me je dotaknilo do dna duše, nog in glave. Hvala, Tinca, za vso podporo!

A prišel je čas slovesa. Ob povratku nam je bilo hudo, ker je tako hitro minilo. Prelep izlet s prečudovito družbo po prelepi Dalmaciji. Zbogom, Dalmacija, ostala si mi v lepem spominu.

Terezija

Kot veste, smo se s sodelavkami potepale po dolini reke Neretve. In v obvestilu, ki smo ga prejele od agencije pred odhodom, je pisalo, da so na ladji zaželeni gusarski kostumi. Tradicija je, da se na ladji vodič, animator in turisti oblečejo v gusarsko opravo, kar ponazarja težke čase domačinov, ko so jih plenili gusarji, pirati in razni razbojniki, tatovi. Ker je daljna

okolica nerodovitna, je bila delta doline Neretve pravi raj, saj je zemlja izjemno rodovitna. A blagor, ki ga je domačinom dala mati narava, je bil nenehno prežet s strahom. Strah pred vdori roparjev, ki so ropali njihova polja, domačije, je bil stoletja njihov vsakdan.

Neretva je v vsej svoji naravni lepoti v vseh teh stoletjih videla že mnogo ladij, mnogo pravih gusarjev. A takih, kot jih je nosila ladja Opuzen, še ni videla. To so bili dobri gusarji, ki jih je vodila prava kapitanka s pravo gusarsko zastavo. Vse gusarke so bila pokrite z rdečo ruto, očesa pa z usnjenim črnim trakom, kot se spodobi. V dolino reke smo prinesle pesem, smeh, rajanje. Privabljale smo domačine ob reki, da so mahali in peli v pozdrav. Razveselili so se nas stari, mladi, otroci, živali. Naša gusarska zastava je ponosno plapolala v vetru. Plule smo neobremenjeno, svobodno, s soncem v srcu, z vetrom v laseh in iskrico v očeh. To je bil naš dan, dan, ki je zbrisal skrbi, odpihnil težave, odvrigel trenutna bremena. Pošteno smo priplule v pristan. In imela sem občutek, da je zaradi nas, naše topline gusarjem oproščen del njihove temne zgodovine. Verjamem, da tudi vsi gusarji niso bili slabi, vem pa, da tako dobri, kot smo bile me, niso mogli biti.

Kostumografka, vodja gusarskega projekta – gusarka Tinca

ČEBELAR MATIJA

V mesecu oktobru nas je obiskal čebelar Matija Japelj z Vrhnike. Je ljubitelj narave, s čebelarjenjem pa se ukvarja ljubiteljsko. Predstavil nam je kratek film o kranjski sivki, katere poglavitne lastnosti so marljivost, mirnost in čistost.

Prvenstvena naloga čebel v naravi je oprraševanje, samo deset odstotkov njihovega dela pa zavzema pridelava čebeljih pridelkov. Rastline privabljajo čebele z barvitostjo in vonjem svojega cvetja. Čebela gre v izvidnico in nagrada ponavljajočega se obletavanja cvetja so kapljice medicīne v njihovih medovnikih. Tako najdejo med raziskovanjem najboljšo pašo in s plesom v obliki osmice v panju sporočajo pašnim čebelam smer in oddaljenost paše. V njihovih malih možganih se sproži posebno vzburjenje, ki jim pomaga pri iskanju nove paše zunaj panja. Nektar ali medicīna je sladek sok, izloček cvetov večine cvetnic. Mana je naraven, sladek, lepljiv sok, ki ga izločajo drevesne ušice, škržati in kaparji. Mana je sicer živalski izloček, vendar ni produkt presnove ušic, škržatov in kaparjev temveč ostanek drevesnih sokov. V panju čebele medicīno ali mano obdelajo, ji primešajo izločke svojih žlez in nato shranijo v celice satja. Tako nastane med. Med pokrijejo še z voščenimi pokrovčki, ki jih mora čebelar pred točenjem medu odstraniti.

Povedal nam je še, kako se pripravi čebele na zimo, o matici in tudi, kako lahko nekateri čebelarji odtujijo roje čebel ter jih odpeljejo. To je seveda kaznivo in taki čebelarji ne smejo imeti več čebel.

Poskusili smo tudi različne vrste medu: lipov, gozdni, hojev, smrekov, akacijev, med z ingverjem in kremni med. Čebelarjeva žena pa je spekla slastne medenjake in nam jih postregla. Nekaj nas je med tudi kupilo, tako bomo imeli odlično hranilo in krepčilo proti prehladnim virusom.

V naslednji številki pa nekaj več o naši kranjski čebeli.

Medeni pozdrav!

Udeleženka

Kako mu paše.

... pa pravijo, da ni dela!?

AKTIVNOSTI V NOVEMBRU

MEDGENERACIJSKE SKUPINE

- ❖ BETANIJA: sreda ob 15. uri v delovni terapiji Doma Marte
- ❖ EMAVS: torek ob 15. uri v delovni terapiji Doma Marte
- ❖ MARIJA: sreda ob 15. uri v jedilnici Doma Marije
- ❖ MARTA: torek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije

PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 7.10: telovadba v Domu Marije

TOREK ob 9. uri: vaje za spomin v kapeli Doma;

TOREK ob 10.30: vaje za ravnotežje v Domu Marte;

ČETRTEK ob 9. uri: ustvarjalna delavnica v delovni terapiji;

SOBOTA ob 10. uri: druženje s skupino Nazaret;

SREDA, 6. 11. 2013, ob 9. uri: vrtec na obisku;

PETEK, 8. 11. 2013, nastop OŠ Logatec, Rovte, Tabor in balet;

TOREK, 12. 11. 2013, ob 15.30 uri: mešani pevski zbor Ig;

SREDA, 13. 11. 2013, bralna urica s knjižničarko;

SREDA, 13. 11. 2013, ob 15. uri: Martinovanje v Jožefovi dvorani;

SREDA, 20. 11. 2013, ob 9. uri: vrtec na obisku;

ČETRTEK, 21. 11. 2013, celodnevno češčenje: maše ob 8.,10.,18.uri;

ČETRTEK, 21. 11. 2013, ob 19. uri: predavanje v Jožefovi

Meni pa je dobro, da sem blizu Tebe, moj Bog.

Ps 73,28

**LJUDMILA OBLAK
FRANČIŠKA LENARČIČ**

Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.

RAZVEDRILLO

☺ NAPIŠITE ČIMVEČ BESED, S PREDPONO (npr.: PRE-skok, SPO-min)

PRE _____

SPO _____

☺ IZ POSAMEZNIH ČRK SESTAVI ČIM DALJŠO BESEDO (posamezno črko lahko uporabiš samo enkrat)

L,g,a,a,m,s,e,d,p,t,r _____

SMEJALNICA

CARINIK

Carinik je na mejnem prehodu vprašal potnika: »Imate kaj prijaviti carini?« »Ne, ničesar nimam!« Ko je carinik brskal po potnikovi prtljagi, je naletel na steklenico. »Kaj pa imate v steklenici?« »To je čudežna sveta voda iz Lurda!« »To pa ne bo držalo! To je konjak!« je vzkliknil carinik. »Čudež, čudež se je zgodil! Saj sem vam rekel, da je voda čudežna!«

V ŠOLI

Vaški učitelj vpraša Janezka: »Zakaj pa te dva dni ni bilo v šolo?« »Včeraj je pri nas gorelo!« »Kaj pa predvčerajšnjim?« Predvčerajšnjim smo morali pa vse ven znositi!«

NJEGOVA VOLJA

Že dolgo poročeni moški je molil: »Ljubi Bog, jaz zelo ljubim svojo ženo, ampak če jo imaš ti raje, naj se zgodi tvoja volja!«

Zbrala M. Č.